

Nu ook radicale vernieuwingsbeweging in de jeugdzorg

“Ik merk dat er zoveel behoefte aan is”

Tekst: **Douwe Dronkert**

Jeugdzorg sluit nog te vaak niet goed aan op wat ertoe doet voor kinderen, jongeren en ouders. Mensen komen daardoor in moeilijkheden. Om te komen tot een situatie waar dat wat belangrijk is voor kinderen, jongeren, ouders en hulpverleners steeds voorop staat, is een fundamentele omslag nodig. Daartoe start LOC de beweging ‘Radical vernieuwing jeugdzorg’.

Veel mensen zijn actief om de jeugdzorg te verbeteren. Maar tegelijkertijd worden problemen niet fundamenteel opgelost. Bij LOC komen al jaren verhalen binnen van kinderen, jongeren en ouders die zich niet gehoord voelen. Hulpverleners in de jeugdzorg geven aan dat er te veel nadruk ligt op controle en beheersen van risico's. Terwijl zij graag hun expertise en creativiteit willen inzetten om kinderen, jongeren en ouders te helpen. Bestuurders en beleidsmakers merken dat het erg lastig is om het daadwerkelijk over kinderen, jongeren en ouders te laten gaan.

LOC heeft jarenlange ervaring in de verpleeghuiszorg hoe een vernieuwingsbeweging tot een echte verbetering in de praktijk kan leiden. Ook in het zorgonderwijs en in de geestelijke gezondheidszorg werkt LOC hier aan. Nu wil LOC in de jeugdzorg een soortgelijk vernieuwingsnetwerk starten van enthousiaste mensen

en organisaties, die elkaar inspireren en versterken. Onder wie ook toezichthouders, gemeenten, inspectie en ministeries.

Droom

Ingrid Rebel vindt het een grote eer dat ze is gevraagd om de vernieuwingsbeweging te gaan coördineren. “Heel erg leuk om te doen. Ik geloof in: wie niet durft te dromen is geen realist. Dus het eerste wat we gaan doen voor Radical vernieuwing jeugdzorg is samen een droom maken. Waar dromen kinderen, jongeren, ouders en hulpverleners nou van? Wat moet er volgens hen gebeuren? Het fijne van dromen is dat je alle vrijheid hebt. Dus je hoeft niet in beperkingen te denken, wat we vaak doen. En als je dan de droom weet is de volgende stap: hoe gaan we dat aanpakken?”

Foto: Sunny Gardeur

“Wat moet er volgens kinderen, jongeren, ouders en hulpverleners gebeuren?”

Coördinator Ingrid Rebel:

“Wie niet durft te dromen is geen realist.”

“In de jeugdzorg gebeuren hele mooie dingen, maar dat wordt vaak overschaduwd door alle incidenten in het nieuws; er is ook veel incidentenpolitiek. Daarom is het belangrijk dat we kijken: waar gaat het wel goed? Wat heeft dat te maken met onze droom? En hoe kunnen we dat verder brengen?”

Gelijkwaardige relaties voorop

Mensen centraal stellen is een rode draad in het leven van Ingrid Rebel. Opgeleid als leraar huishoudkunde/textiele werkvormen en huishoudwetenschappen aan de Wageningen Universiteit, werkt zij vervolgens jaren in de wereld van woningcorporaties. Ingrid is moeder en in 2007 begint ze als organisatie-adviseur. Na een studie Jungiaanse psychologie start ze een eigen praktijk en doet veel op het gebied van organisatie-ontwikkeling voor bedrijven en instellingen. “Waarbij ‘organisatie’-ontwikkeling vooral gaat over de ontwikkeling van mensen.” In 2012 treedt ze in het bestuur bij Het Dagelijks Bestaan waaraan ze al snel de dagelijkse leiding is gaan geven.

Het Dagelijks Bestaan is een kleinschalige woon-, leer- en ervaringsplek in Zutphen voor jongeren op weg naar zelfstandigheid. “Wat ik daar zag was heel mooi”,

vertelt Ingrid. Ze noemt een paar principes: “Je sluit aan bij wat er is; je loopt samen op; gelijkwaardigheid. In hulpverlening zie je vaak dat hulpverleners boven de cliënt geacht worden te staan: wij gaan jou wel even helpen. Maar dat zag ik niet bij Het Dagelijks Bestaan.”

Grootste uitdaging

“De grootste uitdaging voor Radicale vernieuwing jeugdzorg zit erin dat we veel blijven kletsen en het niet gewoon gaan doen. Dat heb ik echt geleerd bij Het Dagelijks Bestaan: wij beginnen aan alles. Zo zijn we een kapsalon begonnen en een bakkerij, omdat er toevallig iemand aanklopte en onze jongeren dat leuk leek. Je kunt binnen de huidige systemen al heel veel doen. Het is een attitude: dat je aansluit, dat je goed luistert, dat je gelijkwaardig bent en vanuit de relatie en vertrouwen dingen doet. Het is een attitude dat ik weet dat ik ook nog heel veel te leren heb van jongeren. Daar heb je geen systemen voor nodig, of wat dan ook. De vraag is gewoon: durven we het te doen? Want als je het gaat doen, zie je hoe leuk het is. En zie je ook waar je tegenaan loopt. En als je je nou niet veilig of vertrouwd voelt dan leg je dat gewoon op tafel en kunnen we daar met elkaar iets mee.”

LOC wil een vernieuwingsnetwerk starten van enthousiaste mensen en organisaties.

Hart, hoofd en handen

“Wat je ziet is dat heel veel mensen in onze maatschappij worden aangesproken op de cognitie. Terwijl sommige jongeren gewoon heel andere talenten hebben. Ik geloof in ‘hart, hoofd en handen’, dus dat is de hele mens. Jongeren hebben het heel hard nodig dat we hen zo zien, om hun talenten te ontdekken. Dat ze worden wie ze zijn. Op het moment dat je vanuit zo’n positief mensbeeld gaat werken, dan geldt dat voor alle mensen, ook voor ouders en medewerkers in zorgorganisaties.”

Omwenteling ontdekken

Het is dus nodig om een omslag te maken naar manieren van samen leven, werken en organiseren die aansluiten bij wat er voor ieder uniek mens toe doet. Steeds op basis van afstemming tussen de kinderen, jongeren, ouders en hulpverleners om wie het gaat. Waarbij zij de ruimte krijgen en vaardigheden kunnen leren om samen

oplossingen te zoeken voor de mensen voor wie zij zich inzetten. Wetend dat ieder gezin anders is. Ingrid: “Radical vernieuwing jeugdzorg gaat niet van de ene op de andere dag. Het is een proces, een beweging om te ontdekken hoe die omwenteling tot stand komt. Volgens mij is de tijd er rijp voor in de jeugdzorg; ik merk om me heen dat er zoveel behoefte aan is. Ik heb er zin in!”

Meedoen?

Lijkt het je interessant om mee te doen met Radicale vernieuwing jeugdzorg?
Mail rvjeugdzorg@loc.nl of bel 030 - 284 32 00, en laat graag weten waarom je mee wilt doen.

Douwe Dronkert organiseert betrokkenheid voor LOC.